

Otte råd til samtalen med en person, der potentielt udøver partnervold

Som fagperson kan det være grænseoverskridende at stille spørgsmål til en borger om partnervold, men personer, der har udøvet vold, fortæller, at det er vigtigt, at fagpersoner tør italesætte volden og henvise til hjælp, da det kan være svært for vedkommende selv at åbne samtalen. Du ser nedenfor otte råd til, hvordan du kan gribe samtalen med borgeren an.

1. **Tal med borgeren uden andre personers tilstedeværelse.** Borgerens svar kan blive påvirket af, hvis der er andre til stede under jeres samtale. Du bør derfor sørge for at tale med borgeren i enerum uden tilstedeværelse af borgerens familie, andre pårørende eller dine kolleger.
2. **Start med indledende og generelle spørgsmål til borgerens trivsel.** Stil først generelle spørgsmål til borgerens trivsel, hvori du udtrykker din bekymring. Det kan fx være overordnede spørgsmål til vedkommendes parforhold. Det kan også være at spørge ind til, hvilke konsekvenser borgerens eventuelle andre problematikker har for parforholdet, fx misbrug, økonomiske udfordringer eller psykiske lidelser. Du kan fx spørge: "Oplever du sommetider at have en kort lunte?", "Kan du nogle gange blive meget vred?", "Hvordan handler du så, når du bliver vred?" Disse spørgsmål sætter rammen for samtalen og giver dig mulighed for at vurdere, om borgeren er åben for at tale med dig.
3. **Efterspørg borgerens accept til at stille mere nærgående spørgsmål.** For at vurdere, om borgeren er motiveret til at tale om mere nærgående spørgsmål, kan du fx sige: "Jeg bliver nødt til at spørge mere direkte ind til (fx når du bliver vred, når I har dumme skænderier), er det okay med dig?", "Fortæl mig, hvis jeg spørger dig om noget, du ikke har lyst til at svare på, eller hvis du har brug for, at vi tager en kort pause."
4. **Stil herefter mere direkte spørgsmål til konkrete voldshandlinger og undgå ordet "vold".** Hvis borgeren er åben for at tale med dig, kan du spørge mere direkte ind til voldelig adfærd. Undgå at bruge ord som 'vold' og 'overgreb', hvis borgeren ikke selv bruger disse ord, da det ikke er sikkert, at borgeren opfatter eller har erkendt handlingerne som vold, og da der er stor skam forbundet med voldsudøvelse. Det er derfor en god idé at spørge ind til konkrete handlinger og tage udgangspunkt i de vendinger, borgeren selv bruger, da borgeren vil være mere tilbøjelig til at svare på denne type spørgsmål. Spørg fx: "Tror du, din partner eller børn nogle gange er bange for dig?" eller "Har du nogensinde taget fat i din partner eller børn?" frem for: "Har du været voldelig mod din partner?" (se eksempler på spørgsmål i samtaleguiden på side 58).
5. **Lad samtalen foregå på borgerens præmisser.** Lad borgeren fortælle det, som vedkommende selv er klar til at tale om, og undgå at presse vedkommende til at fortælle mere. Lad samtalen foregå i det tempo, som borgeren foretrækker. Anerkend at det kan være svært for borgeren at tale om sine handlinger ved fx at give pauser til at reflektere eller tage pauser.

- 6 . Undgå at fordømme borgeren eller dennes handlinger.** For at motivere borgeren til at åbne op, er det vigtigt, at du ikke fordømmer borgerens udtalelser. Adskil borgerens handlinger fra borgerens person og undgå at tage partnerens parti eller være moraliserende. Vær empatisk og respektfuld, men gør det samtidigt klart, at voldelig adfærd er uacceptabelt, og hvilke følger virkninger borgerens handlinger kan have for borgeren selv, partneren og eventuelle børn (se afsnit 2.2. og 2.3.). Du bør undgå at bruge 'hvorfor'-spørgsmål, da denne type spørgsmål kan lyde fordømmende og medføre, at borgeren forsvarer, retfærdiggør eller minimerer volden og dens følger virkninger.
- 7. Hav fokus på at motivere borgeren til at forandre sine voldelige handlinger.** Du bør ikke overtale borgeren til at forandre sig. Forsøg i stedet at styrke borgerens egen motivation til forandring. Det kan du fx gøre ved at få borgeren til at reflektere over de følger virkninger, som borgerens voldelige handlinger har for vedkommende selv, partneren eller eventuelle børn. Du kan også spørge borgeren om håb og drømme for egen adfærd eller parforholdet i fremtiden og italesætte modsætningsforholdet mellem, hvad borgeren ønsker sig (fx et velfungerende og kærligt parforhold), og hvad borgeren opnår med sine nuværende handlinger (fx afstandtagen og frygt hos den voldsudsatte partner).
- 8. Vær opmærksom på partnerens og eventuelle børns sikkerhed.** Hvis du identificerer vold, er det vigtigt, at du sikrer dig, at partneren og eventuelle børn er i sikkerhed, og at de tilbydes rådgivning og støtte. Vær også opmærksom på ikke at sige noget, der kan bringe partnerens eller eventuelle børns sikkerhed i fare. Du bør fx ikke gentage noget, som partneren eller børnene har sagt til dig. Tag i stedet udgangspunkt i dine egne observationer og borgerens egne udsagn.